

KARJALAINEN
NUORISOLIITTO

KARJALAINEN NUORISOLIITTO

KANSANTANSSIKATSELMUKSEN SÄÄNNÖT

Vuosittain järjestettävän kansantanssikatselmuksen ensisijainen tarkoitus on toimia koulutustapahtumana ohjaajille, tanssijoille ja muusikoille. Samalla kartoitetaan ryhmien sen hetkinen taso.

SARJAT

- alle kouluikäiset
- 7–10 -vuotiaat
- 10–14 -vuotiaat
- 15–20 -vuotiaat
- Aikuiset yleinen sarja
- Aikuiset yli 50-vuotiaat

OHJELMAN KESTO

- 3–5 minuuttia
- 3–5 minuuttia
- 5–8 minuuttia
- 5–8 minuuttia
- 5–10 minuuttia
- 5–10 minuuttia

1/3 ryhmästä saa poiketa annetuista ikärajoista.

Ryhmä

- vähintään 4 tanssijaa.

Esiintymisasu

- Kansallispuuku, feresi tai muu yhtenäinen ohjelman tyyliin sopiva asu. Tuunaa mun perinne-asut ovat myös suotavia.

Ohjelma

- Sisääntulo ja poistuminen sisältyvät esityksen keston, ja ovat osa arvosteltavaa kokonaisuutta.
- Ohjelma voi koostua joko sikermästä tai erillisistä tansseista.
- Tansseja voi lyhentää ja muokata, kuitenkin niin, että ne säilyttävät tunnusomaiset piirteensä.
- Ohjelma voi sisältää eri perinnealueiden kansantansseja ja laululeikkejä.
- Mukana on oltava vähintään yksi karjalainen kansantanssi, leikki tai muita karjalaiselle kansantanssille tunnusomaisia osia.

Musiikki

- Oma säestäjä/soittoryhmä tai tallennettua musiikkia.
- Ryhmällä saa olla avustava lauluryhmä, mutta ryhmäläisten olisi hyvä myös itse laulaa.
- Musiikin saa sovittaa.

Arviointiperusteet

- Kukin ryhmä arvioidaan omista lähtökohdistaan ikäsarjansa sisällä.
- Raati sijoittaa ryhmän joko harrastus-, taito-, valio- tai mestaruussarjaan. Jos ryhmä ei halua sarjanimeämistä, se voi pyytää esityksestään pelkän palautteen.
- Alle 7-vuotiaiden ryhmille ei tule sarjanimeämisiä, vaan he saavat vain palautteen.
- Sarjanimeäminen on voimassa seuraavaan katselmustapahtumaan asti.
- Alle 15-vuotiaiden ryhmät saavat raadilta välittömän palautteen heti esityksensä jälkeen. Lisäksi ryhmien ohjaajilla on mahdollisuus osallistua raadin yhteiskeskustelu-/palautetilaisuuteen.
- Yli 15-vuotiaiden ryhmillä ja aikuisryhmillä on ryhmäkohtainen palauteaika.

KANSANTANSSIKATSELMUKSEN SÄÄNNÖISSÄ ESIINTYVIÄ MÄÄRITELMIÄ

Kansantanssi

Kansantanssilla tarkoitetaan tanssia, jota tavallinen kansa (vastakohtana säätyläisille ja tanssiryhmille) on tanssinut tai tanssii ,ja joka on kansanomaistunut eli saanut ko. kansantanssiperinteelle tyypillisiä piirteitä.

Perinteinen kansantanssi

Tällä tarkoitetaan suomalaista tai suomenruotsalaista kansantanssia, joka on

1. Julkaistu jossakin kansantanssikokoelmassa.
2. Julkaisematon käsikirjoitus tallennettuna esim. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistossa, Urheilu- tai maakuntamuseossa.
3. Julkaisematon yhä elävä kansantanssi, esim. pohjalaiset purpuri- ja kruunuhäätanssit sekä vanhat piirileikit, joiden tekijää ei tunneta.

Muokkaaminen

Kansantanssin muistiinmerkittyä ohjetta muokataan esim. niin, että sen pitkiä, samankaltaisia ja usein toistuvia vuoroja karsitaan esitystilannetta varten tai muistiinmerkittyä kuviota muutetaan toiseksi. Muokkaamisen jälkeenkin kyseinen kansantanssi on tunnistettavissa muustakin kuin musiikista, kts. luokittelun ohje kohta 'ohjelma'.

Kansantanssikoreografia/kansantanssisommitelma

Kansantanssin tapaiseksi laadittu tanssi, joka ei kuitenkaan ole tietyn kansantanssin muunnos tai toisinto. Koreografiassa tiedetään tekijä.

Kriteereitä eri luokittelulle

Yleisesti ottaen Karjalaisen Nuorisoliiton luokittelun lähtökohdat ovat saada rakentavaa palautetta esityksestään ja asioita, joihin ryhmä voi kiinnittää jatkossa huomioita. Myös ryhmän vahvuuksia halutaan nostaa ja kannustaa pitämään ominaisista elementeistään ja esiintymistavoistaan kiinni. Jokaisen ryhmän, joka osallistuu luokitteluun, tulisi palautteen jälkeen innostua uusista haasteista, nauttia omista onnistumisistaan ja tuntea ryhmän yhdessätekemisen ilo.

Harrastussarja

Ryhmällä on hallussa kansantanssin perusteet, ja esitys rakentuu selkeiden koreografisten ratkaisujen ympärille. Ryhmä on harjoitellut ohjelmansa ja saavat vietyä esityksen ryhmänä läpi. Tanssijat pyrkivät pitämään tanssiasennon ryhdikkäänä, tanssimaan yhtenäisesti ryhmänä ja suuntaamaan ilmaisunsa tarkoituksenmukaisesti. Ohjelman valinta tukee ryhmän ikä- ja taitotasoa ja teemaa, ja musiikki toimii luontevana osana kokonaisuutta.

Taitosarja

Edellisen sarjan vaatimusten lisäksi ryhmä hallitsee kansantanssin perusteet sujuvasti ja pystyy tuomaan eri tanssilajeihin niiden omia erityispiirteitään. Tanssijat erottavat eri askelikot ja tanssittyvät toisistaan, tanssivat ryhdikkäästi ja säilyttävät ilmaisuvoiman läpi esityksen. Ryhmällä on myös vuorovaikutusta yleisön kanssa. Musiikki tukee tanssijoita, ja esitys ilmentää tanssin iloa sekä teknistä varmuutta.

Valiosarja

Edellisten sarjojen vaatimusten lisäksi ryhmän tanssi-ilmaisu on tarkkaa ja tyylinmukaista, ja tanssijat hallitsevat kansantanssin erityistaitoja. Liikekielessä näkyy dynaamisia eroja, tanssiasennot tukevat parityöskentelyä ja askelikot ovat huoliteltuja. Ilmaisun eläytyvää ja esiintymisen luontevaa, yleisö tuntee ryhmän esiintyvän heille, ei vain tanssivan keskenään. Ohjelmassa on hyödynnetty ryhmän vahvuuksia, mutta otettu myös sopivasti haastellista materiaalia mukaan. Musiikillinen tulkinta tukee esitystä, ja muusikot pystyvät muokkaamaan soittoaan ohjelmistoon ja teemaan sopivaksi. Musiikin tullessa nauhalta se on sujuvasti yhtenäiseksi sovitettu.

Mestaruussarja

Edellisten sarjojen vaatimusten lisäksi ryhmällä on vahva oma tyyli, jossa tekninen osaaminen ja persoonallinen ilmaisu yhdistyvät mielekkääksi kokonaisuudeksi. Tanssi näyttää vaivattomalta, rytmin ja tempovaihteluiden vaikutus näkyy liikelaadussa, ja ilmaisussa on syvyyttä ja yllätyksellisyyttä. Askeliikoissa on vaihtelevuutta ja vuorovaikutus yleisön kanssa on käsinkosketeltava. Musiikki ja tanssi tukevat toisiaan, muusikot ovat osa kokonaisuutta ja nauhoitettu musiikki tuntuu kuin soitto tulisi lavalta. Kokonaisuus on hiottu esitys, jossa jokainen yksityiskohta on tarkoin mietitty.

Tarkistettu 2.3.2025